

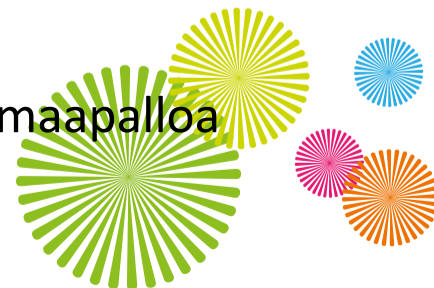

FISU-kuntien ekologisen jalanjäljen kehitys ja laskenta

Teemu Helonheimo
Suomen ympäristökeskus SYKE
6/2020

Ekologinen jalanjälki

- Ekologinen jalanjälki indikaattorina (globaalihehtaaria/hlö)
- Ylikulutus tarkoittaa maapallon kantokyvyn ylittävää kulutusta
- Kestävä taso
  - 1,74 gha/hlö vuonna 2010,
  - 1,68 gha/hlö v. 2014
  - 1,63 gha/hlö v. 2016 - laskee mm. väestönkasvun myötä
- Suomalaisen keskimääräinen ekologinen jalanjälki on n. 6,3 gha
- Maailman ylikulutuspäivä **elokuussa**, Suomen **huhtikuussa**
- Jos kaikki kuluttaisivat kuin suomalaiset, tarvitsisimme 3,8 maapalloa

Ekologinen jalanjälki – mikä se on?

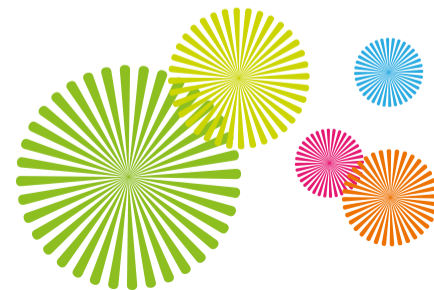
gha:
globaalihehtaari,
ekologisen
jalanjäljen suure

	Viljelysmaan jalanjälki [gha]	=	Viljelytuotteet [t] Viljelysmaan sato [t/ha]	×	Viljelysmaan ekvivalenssiluku [gha/ha]
	Laitumen jalanjälki [gha]	=	Eläintuotteet [t] Laitumen sato [t/ha]	×	Laitumen ekvivalenssiluku [gha/ha]
	Kalastuksen jalanjälki [gha]	=	Kalat [t] Kalan sato [t/ha]	×	Kalastuksen ekvivalenssiluku [gha/ha]
	Metsän jalanjälki [gha]	=	Metsätuotteet [t] Metsän sato [t/ha]	×	Metsän ekvivalenssiluku [gha/ha]
	CO₂ jalanjälki [gha]	=	CO ₂ päästöt [t CO ₂] Hiilen sidontakerroin [t CO ₂ /ha]	×	Metsän ekvivalenssiluku [gha/ha]
	Infrastruktuurin jalanjälki [gha]	=	Rakennettu alue [ha]	×	Viljelysmaan ekvivalenssiluku [gha/ha]

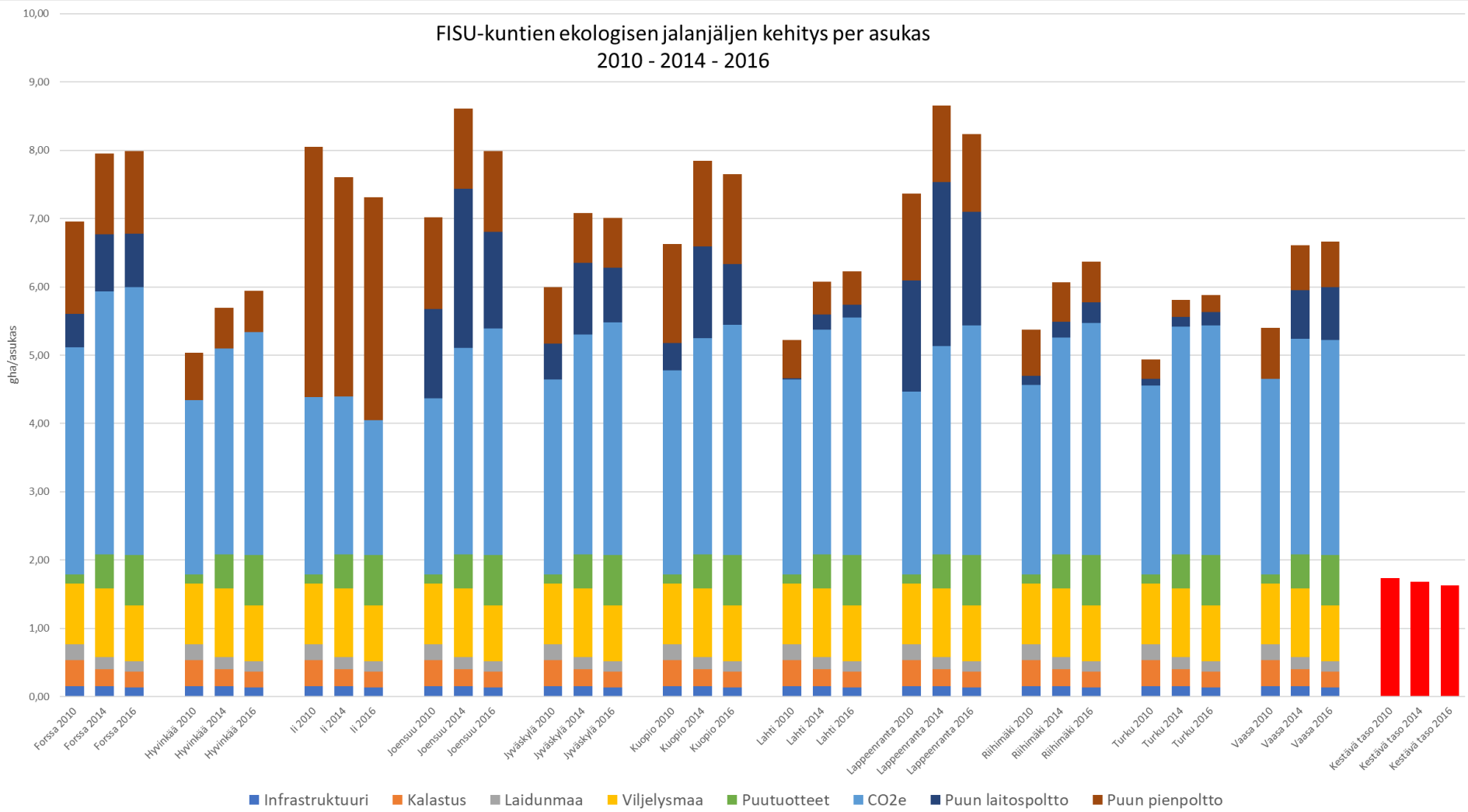

Ekologisen jalanjäljen laskenta

- Global Footprint Networkin laskelmasta allokoitu asukkaille (laskelma vain vuosille 2010, 2014 ja 2016)
  - Infrastruktuuri (rakennettu maa)
  - Kalastus, laidunmaa ja viljelysmaa
  - Puutuotteet
- CO₂e eli kasvihuonekaasupäästöt
  - HINKU-laskennan mukaan kunnittain – CO₂e
    - Sähkö, ml. tuulivoimakompensaatio ja tuontisähkö
    - Kaukolämpö, öljylämmitys ja muu lämmitys
    - Henkilöautot, muu liikenne ja muu tieliikenne
  - Asukaskohtaisesti allokoitu – CO₂
    - Kansainvälinen liikenne, teollisuus, muut lähteet, tuonti ja vienti
- Puun energiakäyttö
  - Laitospoltto VAHTI-tietokannan mukaan kunnittain
  - Pienpoltto FRES-aluemallin mukaan kunnittain

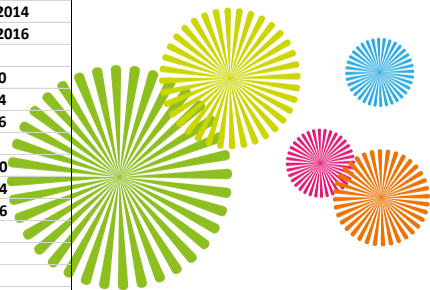

FISU-kuntien ekologisen jalanjäljen kehitys per asukas 2010 - 2014 - 2016

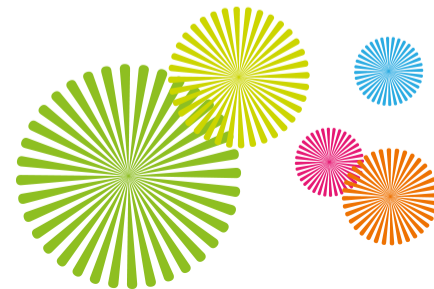
■ Infrastrukturi
 ■ Kalastus
 ■ Laidunmaa
 ■ Viljelysmaa
 ■ Puutuotteet
 ■ CO2e
 ■ Puun laitospoltto
 ■ Puun pienpoltto

	Infrastruktuuri	Kalastus	Laidunmaa	Viljelysmaa	Puutuotteet	CO2e	Puun laitospoltto	Puun pienpoltto	Yhteensä	
Forssa 2010	0,15	0,39	0,23	0,89	0,13	3,33	0,49	1,35	6,96	Forssa 2010
Forssa 2014	0,16	0,25	0,17	1,01	0,49	3,85	0,84	1,18	7,95	Forssa 2014
Forssa 2016	0,14	0,23	0,16	0,81	0,74	3,93	0,78	1,21	7,99	Forssa 2016
Hyvinkää 2010	0,15	0,39	0,23	0,89	0,13	2,56	0,00	0,69	5,03	Hyvinkää 2010
Hyvinkää 2014	0,16	0,25	0,17	1,01	0,49	3,02	0,00	0,59	5,69	Hyvinkää 2014
Hyvinkää 2016	0,14	0,23	0,16	0,81	0,74	3,27	0,00	0,60	5,95	Hyvinkää 2016
li 2010	0,15	0,39	0,23	0,89	0,13	2,60	0,00	3,67	8,05	li 2010
li 2014	0,16	0,25	0,17	1,01	0,49	2,32	0,00	3,21	7,61	li 2014
li 2016	0,14	0,23	0,16	0,81	0,74	1,98	0,00	3,26	7,31	li 2016
Joensuu 2010	0,15	0,39	0,23	0,89	0,13	2,58	1,30	1,35	7,02	Joensuu 2010
Joensuu 2014	0,16	0,25	0,17	1,01	0,49	3,03	2,33	1,18	8,61	Joensuu 2014
Joensuu 2016	0,14	0,23	0,16	0,81	0,74	3,31	1,41	1,19	7,99	Joensuu 2016
Jyväskylä 2010	0,15	0,39	0,23	0,89	0,13	2,86	0,53	0,83	6,00	Jyväskylä 2010
Jyväskylä 2014	0,16	0,25	0,17	1,01	0,49	3,22	1,04	0,73	7,08	Jyväskylä 2014
Jyväskylä 2016	0,14	0,23	0,16	0,81	0,74	3,41	0,80	0,73	7,01	Jyväskylä 2016
Kuopio 2010	0,15	0,39	0,23	0,89	0,13	3,00	0,39	1,46	6,63	Kuopio 2010
Kuopio 2014	0,16	0,25	0,17	1,01	0,49	3,17	1,35	1,25	7,84	Kuopio 2014
Kuopio 2016	0,14	0,23	0,16	0,81	0,74	3,37	0,89	1,31	7,65	Kuopio 2016
Lahti 2010	0,15	0,39	0,23	0,89	0,13	2,86	0,02	0,56	5,22	Lahti 2010
Lahti 2014	0,16	0,25	0,17	1,01	0,49	3,30	0,22	0,48	6,07	Lahti 2014
Lahti 2016	0,14	0,23	0,16	0,81	0,74	3,48	0,19	0,49	6,23	Lahti 2016
Lappeenranta 2010	0,15	0,39	0,23	0,89	0,13	2,68	1,63	1,28	7,37	Lappeenranta 2010
Lappeenranta 2014	0,16	0,25	0,17	1,01	0,49	3,05	2,40	1,12	8,65	Lappeenranta 2014
Lappeenranta 2016	0,14	0,23	0,16	0,81	0,74	3,36	1,67	1,14	8,24	Lappeenranta 2016
Riihimäki 2010	0,15	0,39	0,23	0,89	0,13	2,78	0,14	0,68	5,38	Riihimäki 2010
Riihimäki 2014	0,16	0,25	0,17	1,01	0,49	3,18	0,23	0,58	6,07	Riihimäki 2014
Riihimäki 2016	0,14	0,23	0,16	0,81	0,74	3,40	0,31	0,60	6,37	Riihimäki 2016
Turku 2010	0,15	0,39	0,23	0,89	0,13	2,77	0,10	0,28	4,94	Turku 2010
Turku 2014	0,16	0,25	0,17	1,01	0,49	3,34	0,14	0,25	5,81	Turku 2014
Turku 2016	0,14	0,23	0,16	0,81	0,74	3,36	0,20	0,25	5,88	Turku 2016
Vaasa 2010	0,15	0,39	0,23	0,89	0,13	2,87	0,00	0,74	5,40	Vaasa 2010
Vaasa 2014	0,16	0,25	0,17	1,01	0,49	3,16	0,71	0,66	6,61	Vaasa 2014
Vaasa 2016	0,14	0,23	0,16	0,81	0,74	3,15	0,77	0,67	6,66	Vaasa 2016
Kestävä taso 2010	1,74									
Kestävä taso 2014	1,68									
Kestävä taso 2016	1,63									

Ekologinen jalanjälki/kulutus pohjainen hiilijalanjälki – miten pienentää?

- Fossiilisista luopuminen
- Vähäpäästöisen energian tuotannon lisääminen (pl. puu)
- Yhteiskunnan sähköistäminen (lämmitys, liikenne ym.)
- Hakkuiden ja puunkäytön vähentäminen
- Turhien tavaroiden ostamisen vähentäminen
- Ruokaan liittyvät ratkaisut
  - Kasvispainotteisempi ruokavalio mm. julkisrahoitteiseen ruokailuun
  - Ruokahävikin vähentäminen
- Elinkaariarvioidut (julkiset)hankinnat

Lisätietoja:

- Teemu Helonheimo / tutkija, SYKE
- teemu.helonheimo@ymparisto.fi
- puh. 0295 251 910

